

OP ESPON – aktuální informace

Mapa měsíce – Ohniska změn využití území

Tato mapa představuje oblasti, kde došlo v období 1990–2006 k výrazným změnám ve využití území, přičemž v úvahu byly vzaty tři hlavní oblasti:

(1) Hospodářský růst

Chování makroekonomických odvětví (cestovní ruch, rozvoj průmyslu, zemědělství, energetiky a dopravy) je významnou příčinou změn ve využívání půdy v Evropě. Příkladem může být vývoj v Norsku zaměřený na intenzivní těžbu a jiné činnosti těžkého průmyslu ve venkovských a odlehlých oblastech, což způsobuje výraznou intenzifikaci co do využití území. Evropský

cestovní ruch je také činností vyžadující stále větší plochy. Příklad španělského pobřeží ukazuje, že zde nejde jen o krátkodobé změny, ale spíše o konzistentní proces vývoje v průběhu celého sledovaného období.

(2) Vlastnictví a pronájem půdy

Otázka vlastnictví půdy a pronájmu půdy je nesmírně důležitá ve vztahu ke sledovaným změnám v jižní Evropě (zejména na Pyrenejském poloostrově). Ve Španělsku a především v Portugalsku vlastnictví půdy na sklonku sedmdesátých a v průběhu osmdesátých let představovalo extrémně velké soukromé pozemky, jejichž vlastníci obvykle žili ve větších městech. Tento typ využití území se většinou vyznačuje velmi nízkou intenzitou využívání půdy. Následné agrární reformy umožnily přechod k intenzivnějším výrobním strukturám. To vysvětluje, proč všechny portugalské regiony jsou označeny jako ohniska (hot spots) v celé časové řadě – zejména proto, že všechny vykazují velmi vysokou hladinu změn.

(3) Územní plánování a socioekonomický růst jsou navzájem spojeny

Evropské ekonomiky jsou závislé na přírodních zdrojích, přičemž půda je zdrojem omezeným. Zájmy různých odvětví vyvolávají často soutěž o totožné územní zdroje. Strategie efektivního využití evropských zdrojů nepředpokládá po roce 2020 další spotřebu půdy. Potenciální noví členové EU ale budou vyžadovat změny využití území jako prostředku hospodářského růstu. Znamená to, že bude třeba zvážit (alespoň v případě některých z evropských regionů) opatření kompenzující jakákoli omezení ve spotřebě půdy.

Výzvy k podávání nabídek programu ESPON

Jsou otevřeny dvě výzvy k podávání nabídek:

1. ESPON Tools (2014): **Expanding the Online MapFinder**
2. ESPON Tools (2011–2014): **Feasibility Study on ESPON on the Web**

Uzávěrka pro podávání žádostí o dokumentaci je stanovena na 20. května 2014 v 17.00 hodin.